

- หัวข้อการวิจัย** : การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
- ผู้วิจัย** : นายสันติ ฤทธิชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
- ปีที่ดำเนินการวิจัย** : ปีการศึกษา 2562 ถึงปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 2) พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น วิธีการศึกษาใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ ครู บุคลากร ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน และใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ จำนวน 16 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และประเมินมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้และระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ในประเด็นมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1) สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สภาพปัจจุบันของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.61 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ (0.67) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.63) และด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์มีความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.62) ตามลำดับ

2) การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ (1) การคัดกรองและการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) (2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP: Individualize Rehabilitation Plan) (3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน (Individualize Rehabilitation) (4) การประเมินซ้ำ (Re-assessment) (5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) และ (6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting)

3) ผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า การใช้รูปแบบฯ มีระดับความพึงพอใจในระดับดีมาก ($\mu = 4.49, \sigma = 0.50$) ครูผู้สอนทุกคน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4) ประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า การประเมินรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75, \sigma = 0.41$) เมื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสูงขึ้นทุกด้านและส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66, \sigma = 0.47$)